

P V I S

1 6 1 8

- I. Conradi Ritteri susū Paraphrasis Psalmi XC inceptus dicitur.
 II. I. Beismanni paraphrasis Psalmer. Matur, 121. 91. 125. 124.
 III. Beismanni paraphrasis Psalmorum 22-16. oī.
 IV. Beismanni paraphrasis Psalmis 63.
 V. Beismanni Epiphempsion Psalmorum 91-97.
 VI. Beismanni Psalmi 104. 8. 19.
 VII. Beismanni Paraphrasis Poematis Tunc
capi Anselmino & Alberto Voito dictus.
 VIII. Beismanni Paraphrasis Tunc.
 IX. Beismanni Paraphrasis Tunc.
 X. M. Isaac Gregorii Tunc.
 XI. Tunc fabri de Nativitate Christi.
 XII. M. Theodori de Nativitate Christi.
 XIII. Waltheri Oda de Redencionis Operae.
 XIV. Opiti de Recensu Christi ad Inferos.
 XV. Domini Heptastimulani Resurrectionis.
 XVI. Stentori ubiq impudentissimis.
 XVII. Trautmanni in studio p vero Lutetiano.
 XVIII. Pratorii Epistola Germania ad Electores.
 XIX. Moiti et Cunina ad Christianum Pr. habuit.
 XX. De reb. gestis fabiani Ernesti Pr. Ans.
 XXI. Henrici ab Eicken ad Mauritium poiesis.
 XXII. M. Amelingi gratulatio in Nata len.
 Rudolphini Henrici Angaltini.
 XXIII. Moiti in Nuptiis Rudolphini Pr. Ans.
 XXIV. Beismanni Eclogae Rodolphus.
 XXV. Bromi Nuptiis 2dij Rudolfi Pr.
 XXVI. Wenzel et H. Kne Nuptiis eiusdem.
 XXVII. Parentalia Augusto Electori a
D. Maiore habita.

XXIX. Eccliar Fabiani Ernesto
capi Anselmino & Alberto Voito dictus.
 XXX. Tunc in obitum Eisdem Principis.
 XXXI. Angelii ad Bartram de Wechinitz.
 XXXII. Memoria Damocli Dieboldii.
 XXXIII. Proemptio fuscio et Cremeri dicta.
 XXXIV. M. Vietori, cum renunciaretp Rector.
 XXXV. Ode Sappho in Doctores Honoratus
fuscio &c.
 XXXVI. In Magisteriu Honore Iam. Cratini
XXXVII. Beismanni in honorem Magister
XXXVIII. Et Rhotii in Magisterium Haberlandi.
 XXXIX. In Magisterium Coppernii
XL. Bethmanni Herdegiani.
 XLI. Cmisiarii Vogeleri.
 XLII. Abraham Theopoldi.
 XLIII. H. Copperni Gratianu. Thicort Magis.
 XLIV. De dignitate Consulari Trescorum.
 XLV. De dignitate Notariatus Gelani.
 XLVI. Apocrorum Politiorum Regula.
 XLVII. Nuptius Petri a Zena.
 XLVIII. ... Pueri.
 XLIX. ... Ricardi.
 L. Wolfgangi Hanen.

Eccl. 11

LII.	Nuptie M. Johannis Aldendorpii.	LXXXIII.	D	Danielis Wastorpii.
III.	C. Christiani Flemingii.	LXXXIV.		Balthazaris Theodori.
IV.	Augustini Reinhardi.	LXXXV.		Theodori Fabricii.
V.	P. Wolfgangi Amelingi.	LXXXVI.		D. Joannis Sagittarii.
VI.	Eiusdem.	LXXXVII.		Friderici Hamklii.
VII.	Eiusdem.	LXXXVIII.		Christophori Heidman.
VIII.	Eiusdem.	LXXXIX.		Eiusdem.
IX.	Isaacis Ziegeli.	XC.		Mattiae Wofii.
X.	Iura ab Enden.	XCI.		Davidis Sackii.
XI.	Christianus Princii.	XCII.		Petri Klein.
XII.	Valerii Rudigeri.	XCIII.		Gottfridi Schawri.
XIII.	Hieronymi Lamperti.	XCIV.		Andrea Tosai.
XIV.	D. Martini Coppel.	XCV.		D. Cyriaci Herdeliani.
XV.	Bartolomaei Scroteti.	XCVI.		Eiusdem.
XVI.	Petri Meieri.	XCVII.		M. Johannis Stremii.
XVII.	Johannis Alberti.	XCVIII.		D. Herdejani.
XVIII.	Martini Fabri.	XCIX.		Godefridi Kettwicke.
XIX.	Abrahami Verhaeri.	C.		Balthazaris van Kettwicke.
XX.	Pauli Bergmanni.	C.I.		Fabri Troja.
XXI.	Fabri Werenbergii.	C.II.		D. Joannis Cramerii.
XII.	Eiusdem.	C.III.	In Obitum Lampi de Melneien.	Mariae Casaulti; Freberi.
XIII.	Bartolomaei Montapen.	CIV.		Kloki Lazarus Poli.
XIV.	Joachimi Riemii.	CV.		M. Lazarus Poli.
XV.	Christophori Herdeliani.	CVI.		P. Andrea Rauchazi.
XVI.	M. Theodori Fabricii.	CVII.		Wolfgangi Amelingo.
XVII.	Valentini Heisei.	CVIII.		Bernardus Princis Anhalt.
XVIII.	Henningi Grossii.	CIX.		D. Hunni.
XIX.	Jeremie Uden.	CX.		Conjugi P. Sagittarii.
XX.	Johannis Scrotii.	CXI.		Valentini Henrigi Syph.
XI.	Johannis Lummendorfii.	CXII.		
XII.	M. Johannis Coppelii.			
XIII.	Andrea Grotteri.			

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

XVII.

16

GERMANIÆ

AD REVERENDISSIMOS SERENISSIMOS QVE PRINCIPES ELECTORES SEPTEMVIROS:

Patriæ Patres, & publicæ pacis
custodes

EPISTOLA:

Autore

MARTINO PRAETORIO,
Silesio, Artis medicæ Doctore.

MAGDÆBURGI,

Anno 1612

AD SERENISSIMVM
PRINCIPEM AC DOMINUM,
DN. JOHANNEM SIGISMUNDUM:
Marchionem Brandenburgicu[m]: S. Rom: Imperii Archi-
camerarium atq[ue] Electorem: Iuliae, Cliviae, Montium,
Prussiae, Sterini, Pomeraniæ, Cassubiorum, Vandalorum,
Crosnæ & Iægerndorffii in Silesia Ducem: Burggrafum No-
rinbergensem, Rugiæ Principem: Comitem de Marca &
Ravensburg, Dominum in Ravenstein: Prin-
cipem suum clementissimum.

MOCTIBI iure tuo debetur, maxime Princeps,
Cuius præsidio surgere cœpit, epos.
Ergo fave, dexteræ meæ, precor, annue Musæ,
Qui magni semper numinis instar eris.
Sic tibi Nestorios, Princeps Elector, in annos.
Detur honoratâ sceptrâ tenere manu.
Sic tua progenies laudes imitetur a vita;
Et superet patriæ fortia facta domus.

Celsitudini Tuæ

addictissimus cliens

Martinus Prætorius D.

GERMANIÆ
EPISTOLA.

Rectore Imperij nuper viduata su-
premo,
Heroum genitrix Germania, Mar-
tis alumna,
Me fidei commendo tux tradoq;
clientem,
O Septemgeminî venerabilis Ordo Senatus:
Auspice cui lovâ, plena est conceissa potestas,
Magnanimum Heroum multis e millibus
unum,
Præficere Imperio, qui iura det omnibus unus.
In te omnis Patriæ spes inclinata recumbit:
In te præsidium certæ mihi pono salutis,
Auxiliumq; imploro tuum: tu rebus in arctis
Quam potes, affer opem, & iam iam succurre
labanti.

B. 2

Nam

GERMANIAE.

Nam postquā ingenti tot rerū mole gra vatū,
Mille tot obseīsum curis, & degener ævum,
Præsentemq; statum, deploratamq; salutem,
Et miseras clades, & publica fata dolentem
Rectorem Imperij, rarā virtute RUDOL-

(PHVM

Transtulit ætherias Patriæ melioris ad arces,
Sidereosq; inter Proceres, Divosq; locavit
Ille hominum Superūmq; patens, regnator O-
(lympi:

Aspici hei! rerum quæ sit fortuna mearum,
Qui status Imperij, Patriæ quæ forma ruentis.
Ut gnari auxilio classis spoliata magistri,
Hinc inde horrisonas iactatur onusla per undas
Oceani, & rapidis fertur prædā obvia ventis,
Et pelagi fundū præceps modò fertur ad imū,
In superas rursus modò tollitur ætheris auras,
Et tandem insano submergitur obruta fluctu:
Haud secus Imperij, certo sine Rege, potestas
Fluctuat armorum sævis agitata procellis:
Et populi externi violentæ exposta rapinæ;
Sæpe trahit vastam, nullo servante, ruinam.

Arma

E P I S T O L A.

Arma domi nobis (lævum Deus obruat omen)

Arma domi nobis sunt arma timenda forisq;.

Quām metuo (quis enim tanto in discrimine
(rerum

Nil metuat, quādo sēpe omnia tuta timemus?)

Hostis barbarici ne præda obiecta furori,

Fortè animā exspirem, vitamq; per omnia ducā

Extrema, & dominic cogar iuga ferre superbi:

Formidanda fui quæ solo nomine cunctis

Gentibus, & claros prostrato ex hoste triūphos

Sēpe tuli, & rarā belli virtute celebris,

Imperium terris æquavi & nomen Olympo,

Libertate fruens, crudosq; exosa Tyrannos.

Si Patriæ fastos, si nostri temporis acta,

Scriptorum veterū si cuncta volumina volvas,

Repperies nusquam, turpi me libera colla

Subiecisse iugo, vel Marte fuisse subactam.

In me nil potuit, quondam clarissima sedes

Imperi, & dōmitrix tot Regum, Martia Roma,

Roma gubernatrix mudi, dom⁹ inclyta Divūm.

Immō hæc ipsa meos auxit captiva triumphos.

Scilicet audaci quoties me Marte petivit,

A 38

Succu-

GERMANIAE

Succubuit toties superata ultricibus armis.
Testis Varus erit, nostri virtute repressus
Arminij; Varus fulgentes ære catervas
Hei! desiderio vano gemituq; requirens,
Lethiferoq; sibi consciscens vulnere mortem.
Drusus testis erit, pugnacibus acer in armis,
Qui mortem & nomen feci Germania, Drusus.

Et iam stare queam, summo custode Iehovâ,
Præsidioq; tuo confisa, ô magne Senatus
Imperij: columen Patriæ, stirps inclyta Divum,
Herorum Septem lectissima turba Virorum,
Dum vacat Imperij, defuncto Cæfare, sedes:
Tu modò bellorū furias, trepidosq; tumultus,
Et clades averte graves, venturaq; damna.
Nam quòd adhuc hodie sum nomine clara po-
Imperij, & nostri viget integra gloria regni. (tētis
Quod peperit quondā Francorū strenua virtus:
Acceptum id ferimus tibi soli, auguste Senatus,
Præsidium Patriæ, Themidosq; & Pacis asylum.
Ergo agè, si qua mæ supereft tibi cura salutis,
Auxiliatricem nutanti porrige dextram.
Iamq; (quod afflictis sit faustū atq; utile rebus

Impe-

EPISTOLA.

Imperij) solium regni, trabeamq; Quirini;
Et diadema sacrum confer fascesq; supremos,
Eximiâ virtute viro & præstantibus ausis,
Qui dulcis Patriæ pro libertate tuendā,
Proq; focis arisq; sacris regniq; salute,
(Si regni Patriæq; salus id fortè requirat)
Non dubitet caram cum sanguine fundere vi-
Afferat integrum qui Religionis honore: (tam:
Publica tranquillæ curet qui commoda Pacis:
Qui patriam iustis moderetur legibus Orbem:
Qui Christi augusto dictam de nomine gen-
tem
Vim contra iniustum detestandosq; furores
Protegat, & rabidi spirantem fulmina Martis
Prædonem Europæ, Lybiæq; Asiæq; Tyrannum
Victorab Imperij depellat limite Turcam,
Ulta Caucaseas rupes, Scythiamq; nivosam.
O lecti Patriæq; bono, Regiq; creando,
Septeni Proceres, veneror quos Numinis instar,
Improba ne vestras agit discordia mentes:
Sit Septem vox una Viris: mens omnibus una:
Vnus & idem animus: cordis consensus & oris:

Nanq;

GERMANIÆ

Nanq; Electorum quoties sententia discors
Cæsareâ geminos Reges in sede locavit:
Tota intestino tremui Germania motu:
Quò rapuit belli rabies, quò tristis Erinnys,
Omnis in arma ruit popul⁹, ruit omnis in arma
Patria, & in cunctis Mars sœvijt impius oris.
Vicinæ & ruptis inter se legibus Vibes,
Insanoq; Duces flagrantes Martis amore,
Non sine funestâ gesserunt prælia clade,
Et totum infandis complērunt cædibus Orbē.
Inq; sua invictas verterunt viscera dextras.
Funera quis tot acerba, tot atræ stragis acervos
Explacet, aut humili possit comprehendere versu?
Sæpe pater Rhenus, sæpe Isara, & Oenus, & Ister,
Sæpe Lycus, Mœnusq; & Iera, & Elister, & Albis,
Civili herbosas tinixerunt sanguine ripas,
Cæsa volutantes tot corpora gurgite vasto.
Infausto Patriæ fato, (res nota sat Orbi)
Scinduntur Patriæ, studia in contraria, Patres,
Romanum Regē quibus est ius omne creandi.
Augustâ Imperij quondam cùm sede vacante,
Haud ullo indignus veterum Ludovicus avorū,

(Sive

E P I S T O L A.

(Sive fide, seu quis pace est expertus & armis)
Inclyta quo magno Boaria Principe gaudet:
Egregijsq; potens animi virtutibus Heros,
Qui nostrate dedit Pax augustinissima nomen,
Heroum generosa domus quo se Austria iactat,
De regni folio certarent acribus armis,
Duraq; collatis miscerent prælia signis,
Conspexi hei! plenos fluvios undare cruxoris.
Novit adhuc tantæ cladis nō immemor amnis
Neccarus, hei! stagnans fusī tunc sanguinis
undâ,
Turbatoq; agitans in flumine truncæ virorum
Arma, truces gladios, & acuto hastilia ferro,
Tot galeas, clypeosq;, sagittiferasq;, pharetras,
Et tot magnanimum prostrata cadavera equo-
rum.
Scilicet ut toto discordes æthere venti,
Asper hyperboreis Aquilo progressus ab oris,
Truxq; Eurus, Zephyrusq; minax, & turbidus
Auster,
Prælia dura gerunt, animis & viribus æquis,
Et diram glomerant tempestatē imbris atris,

B

Incum-

G E R M A N I A

Incumbuntq; mari, totumq; a sedibus imis
Eruere inter se certant, & turbine atroci
Vndisonos tollunt ad cœli sidera fluctus,
Atq; agitant fractas insana per æquora naves,
Et maria ac terras latè cœlumq; profundum
Miscentes, sternunt sata læta, boumq; labores,
Dantq; trucc arboribus stragem, sylvisq; ruinas:
Haud fecus infestis acies concurrere signis,
Edere inhumanas nullo discrimine cædes,
Obvia cuncta truci ferro protervare & igni,
Fœdere & patrium vidisses stragibus Orbem.
Ante diem clauso componet vesper Olympo,
Quam tot inauditas clades, tot funera dicam,
Quæ dedit Imperij longè lateq; per oras
Vtrunq; in campo quoties stetit agmen aperto,
Fulmineo perquam cupidum configere ferro:
Adde, quod Aufoniæ tunc regna superba potētis,
Avulsa Imperio, & crudelibus obruta bellis,
Vndiq; civili flagrarunt mota furore:
Quod cæcâ ambitione tumens, & captus amore
Regnandi, sumptis Galeacius asper in armis,
Impleret Latias magnis terroribus urbes.

Sic

E P I S T O L A.

Sic ubi Boiemūm Rex Carolus, inclytus ausis,
Guntherusq; Comes Schvartzburgius, impiger Heros,

Electi a cætu Septem discorde Virorum
Cæsareos peterent fasces, in utrunq; parati,
Aut regnū, aut mortē iustis acquirere in armis:
Iamq; omnis campis exercitus iret apertis,
Atq; utrinq; acies staret, nudo aspera ferro:
Vincere seu bello, seu morti occubere promta:
Afflita hei! quanto flagrabat Patria motu:
Omnia dissidijs, servebant omnia bellis:
Hei! quantas illi clades, quantasq; dedissent
Teutonicum strages longè lateq; per Orbem,
Guntherū Comitem nisi, tantis invida cœptis,
Spē præter, subito rapuisset funere Parca (mnes,

Quare agitè unanimes votis concordibus o-
Illustres animæ, Romani ò lumina regni,
O sancti Patriæ Patres, Patriæq; columna,
Præstantem egregijs animi virtutibus unum
Eligite Heroem, regni qui sceptra Latini
Gestet, & ingentes rerum moderetur habenas.
Exulet Imperio, gaudens crudelibus ate

GERMANIAE

Dissidijs: furia hæc, regnorum maxima pestis,
Quēis non inflxit quondam immedicabile
vulnus.

Imperijs: regni solio turbavit ab alto
Romanos rerum dominos, gentemq; Pelasgā,
Cum gente & claras evertit funditus Vrbes:
Invictas Orientis opes hæc perdidit olim,
Thraciaq; excelsō deiecit culmine regna,
Atq; intestino miserè lacerata furore
Prodidit Odrysio, qui nunc ea possidet, hosti.
Hæc eadem, nobis vicinos, compulit Hunnos
Threicij quondam iuga dura subire Tyranni.
Iam quoq; aperta serens funestæ semina litis,
Civilisq; parans horrenda incendia belli,
Nos Mahometicolis conatur prodere Turcis.
O cæcos lævosq; animos Regumq; Ducumq;
Rebus in humanis quam peccifer accidit error!
In nostras ruimus male-fano pectore clades:
Et quas Teutonicæ vires, quæ robora gentis,
Par erat in tetros divini nominis hostes
Vertere, perniciem in nostrā convertimus ipsi.
Prostrati hei! nostris ultro succumbimus armis.

Interea

EPISTOLA.

Interea holtis atrox, Scythico progressus ab
Orbe,

Marte potens, Asiæ domitor, Libyæq; Tyrann⁹,
Ocyor & ventis, & fulminis ocyor alis,
Turcus in arma ruit: ferro grassatur & igne,
Et populos populis superaddit, regnaq; regnis,
Et libertatem, proavorum sanguine partam,
Funditus extirpare parat, clademq; supremam
Et triste excidium nobis mortemq; minatur.

Hæc intestino flagrantia bella tumultu
Aspicis invitis oculis, divine Senatus
Imperij, custos Patriæ, vindexq; Themistos,
Temporis & nostri deploras aspera fata.
Nec tantum has clades, desperatamq; salutem,
Hanc tristem rerum faciem, formamq; ruentis
Imperij, ex animo defles: sed te quoq; certa
Deplorato adhibere iuvat medicamina morbo,
Si tanto tamen ulla malo medicina supersit,
Accisæ restet modò si spes ulla salutis,
Nec Medici contemnat opem vis effera morbi.
Idcirco hoc agitas, curas intentus in omnes,
Noxia gliscens reprimas ut semina belli,

GERMANIAE

Armorumq; faces extinguis, inclyte Sanguis,
Quēis accēsa flagrant tot regū corda Ducumq;
In tua lethiferum qui stringunt vulnera ferrū,
Turcarum potius quod strage rubere decebat.
Atq; utinam hisce tuis Iova ipse laboribus adsit,
Aspiretq; pijs placidam conatibus auram,
Haudquaquam ambigimus, quin hæc tua ma-
xima cura,

Hæc tua sedulitas, tua sollicitudo, fidesq;
Sint tandem Imperio Patriæq; futura saluti.
At bene habet: magni celsissima turba senatus,
Tu Rem Germanam, Iovā duce, & auspice Iovā,
Pacabis: procul omne nefas, & cædis amorem
Arceb̄is: furias armorum, & bella cruenta
Extingues: medijs Gradiyi ex faucibus urbes
Eripies: pacis custos, pacisq; sequēter
Noistro impendentes capiti, iam iamq; minātes
Exitium, avertes Sanguis genrose, tuinas,
Regnaq; civili varie distracta tumultu
In melius referes, priscaq; in sede locabis.

Hanc cœli à supero mox provehat aureg axe
Cynthius, & fausto maturet sidere lucem,

Quā

E P I S T O L A.

Quâ nostra hæc positis mitescant secula bellis,
Totaq; communi Germania pace fruatur,
Et quicquid generosi animi prisciq; vigoris,
Quicquid adhuc superest hodie virtutis avitæ,
Omne id Christiadum communem vertat in
hostem;
Contra iusq;, datamq; fidem, qui bella capessit,
Atq; suum hoc uno metitur limite regnum,
Quò crudi penetrare queat vis effera Martis.
Hoc velit esse ratu magni moderator Olympi,
A gente in gentem transfert qui regia sceptræ,
Et sacros stabilit fasces, regniq; coronam.

I N D I V I R V D O L P H I I I. C A E S A R I S
obitum epigrammata nonnulla, ab eodem
Autore scripta.

P Ervenit nostras hei! rumor acerbis ad aures,
P. Supremum Imperij fata subisse caput.
Occidit hei! Cæsar, rerum cui prima potestas:
Occidit hei! genitor pacis, & Orbis apex.
Hei! iacet armipotens Romani dux regni:
Totius Europæ celsa columna iacet.
Et miseri, nobis longum promittimus ævum,
Cùm vim Numinibus mors quoq; dura ferat?

ALIVD.

A L I V D.

Occidit Imperij moderator, & arbiter Orbis;
Occidit Europæ lumen, & Orbis amor.
Occidit hei! nostro quo non præstantior ævo
Cæsar, Cæsaribus progeneratus a vis:
Quo nil Hesperius, nil clarius Orbis Eous,
Nil maius Tican cernit ab arce poli.
Inunc, & longos sponde tibi Nestoris annos:
Inunc, atq; mori Numina posse nega.

A L I V D.

Hic cubat Europæ columen, rerumq; potestas:
Hic cubat Imperij Rector, & Orbis honor:
Quo nihil hæc præsens novit sublimius ætas:
Quo nihil immensus clarius Orbis habet.
Imperium hei! quanto est orbatum præside! quanto
Orbata est Patriæ Teutonis ora Patre!
Quid non mors ausit, prælustribus invida cœptis,
Si rapit immiti Numina celsa manu?

A L I V D.

Matthias, rerum dum publica frena capessit,
Et gerit augustâ regia sceptrâ manu:
Protinus Imperij Rector petit æthera: nang.
Ferre nequit Soles unica terra duos.

F I N I S.

Id 4212.

8°

ULB Halle

002 391 589

3

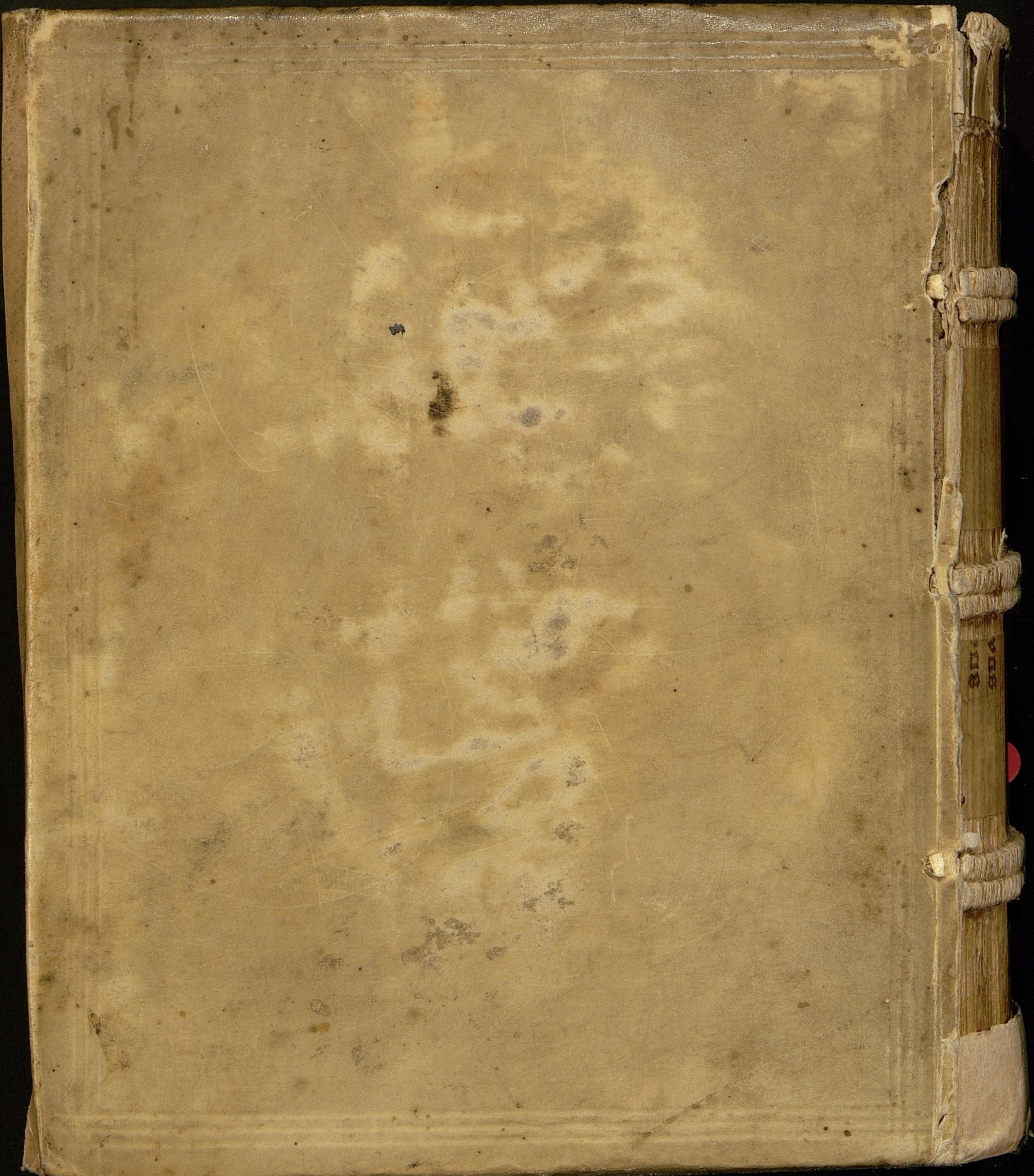

Sb

D

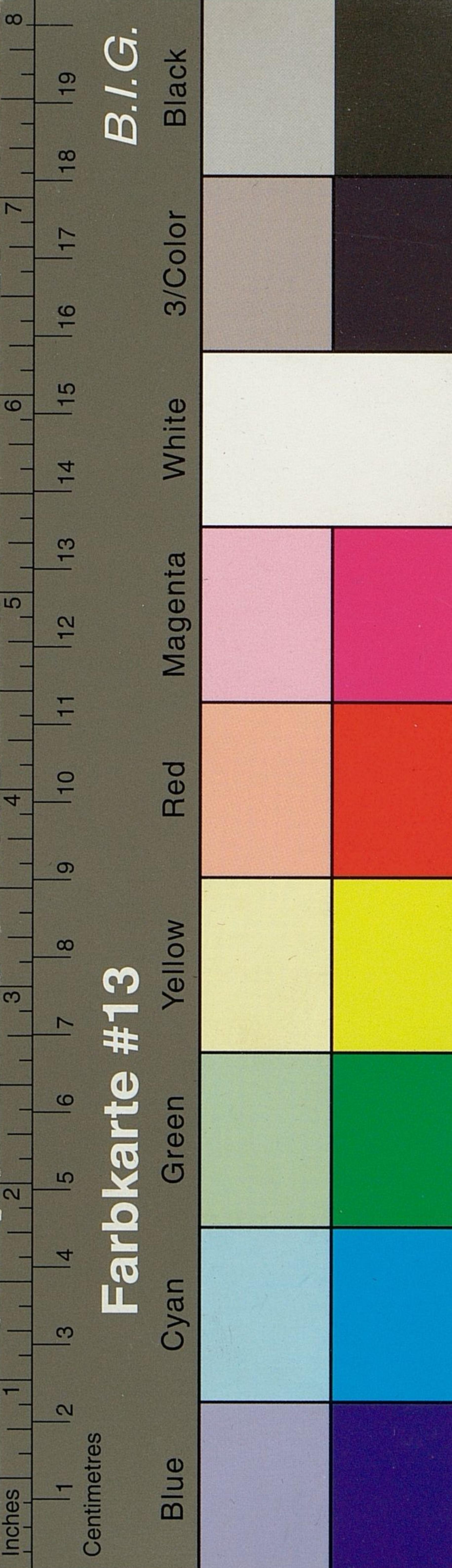
Ms.

vom

FarbKarte #13

B.I.G.

XVII.
16
GERMANIÆ
AD REVEREN-
DISSIMOS SERENISSI-
MOSQVE PRINCIPES ELE-
CTORES SEPTEMVIROS:

Patriæ Patres, & publicæ pacis
custodes

EPISTOLA:

Autore

MARTINO PRAETORIO,
Silesio, Artis medicæ Doctore.

MAGDAEVRGI,
Anno 1612

